

66. møde.

Tirsdag den 18. marts kl. 14.

Formanden: I skrivelse af 17. d. m. meddeler økonomiministeren, at han i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 3, ønsker her i tinget — så vidt muligt tirsdag den 18. marts 1958 — at give en redegørelse for den økonomiske årsoversigt for indeværende år. Årsoversigten vil samme dag blive omdelt til tingets medlemmer.

Folketingsmand Aksel Larsen har meddelt mig, at han ønsker at tage et tidligere anmeldt spørgsmål til handelsministeren vedrørende materialeboykot af cykelfabrikken i Pandrup tilbage. Spørgsmålet er her efter bortfaldet.

Uden for dagsordenen har den højtærede økonomiminister ordet for at fremsætte den i dag anmeldte redegørelse.

Økonomiministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte nogle bemærkninger i tilknytning til den økonomiske årsoversigt, som i dag omdeles til tingets medlemmer.

Årsoversigten, der som sædvanlig er udarbejdet af det økonomiske sekretariat med bistand af embedsmænd fra de interesserede ministerier og styrelser samt fra nationalbanken, er i år udvidet med en detaljeret oversigt over den statsfinansielle stilling.

I 1955 offentliggjorde det økonomiske sekretariat en analyse af statsfinanserne i 1938 og i årene frem til finansåret 1953-54. Der var her for første gang tilvejebragt detaljerede, sammenlignelige oplysninger om statens indtægter, udgifter, finansieringsforhold m. v. for en længere årrække. I de følgende år blev denne materiale-samling ført à jour gennem oversigter over den statsfinansielle stilling i 1954-55 og i 1955-56. Disse oversigter blev offentliggjort som bilag til de pågældende års finanslovsforslag.

Efter aftale med finansministeren i efteråret blev det besluttet at udskyde offentliggørelsen af den statsfinansielle oversigt

for finansåret 1956-57, således at denne oversigt kunne offentliggøres sammen med den økonomiske årsoversigt, som her foreligger. Årsoversigtens skøn over den statsfinansielle stilling i indeværende og det kommende finansår vil være mere vejledende, når den samtidig ledsages af en fyldig redegørelse for den statsfinansielle udvikling i den forløbne periode. Hertil kommer, at det i en almindelig redegørelse for den økonomiske udvikling i 1957 og for de økonomiske udsigter for 1958 er rimeligt at bringe en fyldig omtale af statsfinanserne, som er et så vigtigt led i den økonomiske politik. Endelig må det formodes, at en sådan redegørelse for den økonomiske og finansielle stilling har sin største aktuelle betydning netop på dette tidspunkt, hvor det høje ting er beskæftiget med at fastlægge rammerne for den økonomiske udvikling i det kommende år.

Den økonomiske årsoversigt indeholder i øvrigt som sædvanlig en sammenfattende redegørelse for den økonomiske udvikling i det forløbne år og et forsøg på en vurdering af de økonomiske udsigter for det år, vi er inde i. Denne vurdering er naturligvis i år stærkt præget af den stigende grad af usikkerhed med hensyn til, hvorvidt og hvornår regeringerne i de lande, hvis økonomiske politik er udslaggivende for den internationale konjunkturudvikling, beslutter sig til effektive foranstaltninger mod det almindelige økonomiske tilbageslag, som nu har været undervejs gennem mere end et halvt år.

Den økonomiske udvikling her i landet har i 1957 gennemløbet to forskellige faser. Grænsen mellem dem falder ret nøje sammen med tidspunktet for den nuværende regerings tiltræden, altså tiden omkring juni måned. Udviklingen i begyndelsen af året var karakteriseret af forhold, som trak i retning af en forringelse af valutastillingen. Der foregik en ret kraftig stigning i den indenlandske efterspørgsel. Årsagerne hertil var flere. Byggeriet kom på grund af vejrforholdene ekstraordinært tidligt i gang og antog et betydeligt omfang. Pengelønningerne var stigende, og de lavere priser på landbrugsvarer betød en yderligere forøgelse af købekraften hos befolkningen i byerne. Modstykket hertil, en formindskelse af købekraften hos landmændene, var i

[Økonomiministeren.]

begyndelsen ikke meget udpræget, idet de lavere priser i denne periode stort set blev opvejet af en forøgelse af produktionen og afsætningen. Alt i alt resulterede disse forhold i en betydelig stigning i det indenlandske forbrug, og da også eksporten fortsat gik i vejret, var produktionen og beskæftigelsen stigende og dermed også anvendelsen af importerede varer både til forbrug og til produktion.

Denne udvikling var imidlertid ledsaget af en tendens til forringelse af betalingsbalancen, en kombination, som desværre ikke er ukendt her i landet. Udviklingen var dog i 1957 i høj grad betinget af forhold, som vi ikke her i landet havde større indflydelse på. Jeg tænker her først og fremmest på to forhold.

For det første slog de prisstigninger, som i 1956 var indtruffet for vore vigtigste importvarer, nemlig kul, jern og stål, i denne periode igennem i de danske importpriser. Hertil kom de af Suezkrisen betingede meget kraftige prisstigninger, først og fremmest for olieprodukter. Denne prisudvikling medførte foruden en fordyrelse af importen, at importørerne fornuftigvis forsøgte at fremskynde deres import for at få den hjem, inden priserne var steget yderligere. Vi oplevede da også i denne periode en stigning i importmængderne, som var helt ude af sammenhæng med stigningen i den økonomiske aktivitet. Importmængden havde i sammenligning med den tilsvarende periode året i forvejen været 4 pct. højere i første halvår af 1956. I tredje og fjerde kvartal af 1956 var den henholdsvis 7 og 13 pct. højere, og i første kvartal af 1957 blev den ikke mindre end 21 pct. højere end i året tidligere.

For det andet fik vi ikke fornøden kompensation for de forøgede valutaudgifter til import gennem udviklingen i vor eksport. Ganske vist betød fragstigningen, at handelsflådens valutaandtægter steg, og industrieksporten fortsatte sin ekspansion, omend i efterhånden lidt svagere tempo, men det

var i denne periode, altså første halvår af 1957, at det prisskred, vi har oplevet for visse af vore traditionelle landbrugseksportvarer, begyndte. Det betød, at den forbedring af valutaindtægterne, som normalt måtte forventes på grund af den gode høst i 1956 og de store besætninger, ikke indtraf.

Medens det således var nogenlunde sikkert, at nogle af de vanskeligheder, Danmark stod over for, og som gav sig udslag i en forringelse af valutastillingen, var midlertidige — jeg tænker først og fremmest på de af Suezkrisen afledte pris- og mængdestigninger for importen — var det på den anden side yderst vanskeligt at vurdere, hvor meget af valutaforringelsen der skyldtes mere permanente årsager såsom stigning i det indenlandske forbrug, ligesom det også var umuligt at vide, om de vanskeligheder, der mødte landbrugseksporten i form af prisfald, ville være forbigående eller af længere varighed.

Under alle omstændigheder var udviklingen af vor valutastilling så alvorlig, at der ikke forelå noget valg for den regering, der nu trådte til den 25. maj 1957. Det var en uomgængelig nødvendighed at gribe ind med henblik på hurtigt at rette situationen op. De foranstaltninger, der blev truffet i juni-juli i fjor, bestod af to dele. For det første udnyttede vi for hurtigt at styrke valutareserven vore muligheder for at trække på Den internationale Valutafond. Vi fik med kort varsel stillet halvdelen af Danmarks kvota til rådighed, d. v. s. 34 mill. dollars, svarende til 235 mill. kr. Herved mindskedes risikoen for en pludselig udtømmning af valutareserven betydeligt. For det andet blev der som bekendt gennemført et kompleks af forholdsregler med henblik på at bremse stigningen i den indenlandske efterspørgsel.

I betragtning af, at vi i forvejen havde meget stramme kreditvilkår og en høj rente, og at en yderligere stramning af kreditpolitikken derfor måtte anses for særdeles uheldig af hensyn til investeringerne, valgte regeringen at foretage den fornødne stram-

[Økonomiministeren.]

ning af den økonomiske politik i form af finanspolitiske indgreb. Den finanspolitiske stramning tog bl. a. sigte på at tilvejebringe fuld dækning af statens finansieringsbehov for derigennem at skabe en udgangsposition for en lettelse af kreditpolitikken, når valutaudviklingen atter tillod at slække på den økonomiske politik.

Juniforanstaltningerne omfattede, som det vil erindres, en række afgiftsforhøjelser og besparelser samt påligningen af et 35-årigt 5 pct.s stabiliseringslån. Der blev endvidere grebet direkte ind over for de stigende pengeindkomster gennem udbyttebegrænsning, udvidet priskontrol og skærpet kontrol med skatteligningen samt derigennem, at afgiftsforhøjelserne blev holdt uden for det lønregulerende pristal. Alle befolkningslag blev således inddraget i den meget ubehagelige, men nødvendige forbrugsbegrænsning.

Det bør imidlertid fremhæves, at foruden at tilvejebringe forudsætningerne for den senere indtrådte kreditlettelse omfattede juniforanstaltningerne lovgivningen om udvidet adgang til skattefri afskrivning og til skattefri henlæggelser til investeringsfunds, altså en lovgivning, som tog direkte sigte på dels at lette finansieringen af erhvervenes investeringer, dels at skabe større frihed for de enkelte virksomheder i deres investeringsdispositioner.

Delvis som resultat af juniforanstaltningerne er der i det sidste halvår af 1957 sket en dæmpning af den indenlandske efterspørgsel. Medvirkende hertil har dog også været, at byggevirksomheden lå noget lavere i 2. halvår af 1957, at pengelønstigningen tog stærkt af, og at landbruget som følge af en fortsat ulykkelig prisudvikling for de traditionelle landbrugseksportvarer har været tvunget til at nedsætte sit forbrug.

Den udenlandske efterspørgsel har som helhed været stigende, omend i stærkt svækket tempo, men udviklingen har formet sig højst forskelligt inden for erhvervene. Efterspørgslen efter landbrugets traditionelle eksportvarer er ikke øget, tværtimod. Trods en stigning i eksportmængden på 4-5 pct. er valutaindtjeningen gået lidt tilbage, og landbrugseksporten har således også i 1957 været præget af den stagnation,

der har gjort sig gældende siden 1953. Vi ved alle, at baggrunden herfor er den landbrugsprotektionisme, som behersker næsten alle lande, og hvis virkninger vi endnu kun i utilstrækkeligt omfang har kompenseret gennem oparbejdelse af nye markeder eller gennem omlægning af landbrugseksporten til mere industrielt forarbejdede varer, som der synes at være en bedre afsætningsmulighed for. Det er dog værd at notere, at eksporten af kød og mælkekonserves fra 1956 til 1957 er steget med mellem 125 og 130 mill. kr. og dermed i alt er nået op på godt 560 mill. kr.

Medens landbrugseksporten taget under ét er stagneret, kunne industrieksporten gennem 1957 fortsætte de senere års stigning, men de tendenser til afsvækkelse af stigningstakten, som allerede kunne spores i foråret, blev efterhånden tydeligere. Dette gælder først og fremmest maskineksporten, som formentlig er begyndt at føle virkningerne af konjunkturdæmpningen i udlandet. Andre grupper af industrieksporten har derimod kunnet fortsætte ekspansionen i usvækket tempo gennem året eller har endog forøget stigningstakten; det gælder bl. a. øl, farmaceutiske præparater og møbler. For året som helhed blev forøgelsen af industrieksporten kun 9 pct. mod 16 pct. fra 1955 til 1956. Svækkelsen af den samlede efterspørgsel har ført til, at industriproduktionen er gået lidt tilbage i slutningen af året.

Importstigningen er ophørt og afløst af en nedgang, og der er i andet halvår opnået en ganske væsentlig forbedring af valutastillingen. Fra et lavpunkt i midten af året, hvor nationalbankens og de private bankers samlede valutastilling var negativ med 275 mill. kr., er der indtil udgangen af februar 1958 sket en forbedring med 775 mill. kr., hvoraf dog 235 mill. kr. kan henføres til trækket på Den internationale Valutafond. Ser man bort herfra, er der altså sket en forbedring på over 500 mill. kr., og den samlede valutastilling er i dag positiv med en halv milliard kroner.

Det er klart, at de bemærkninger, jeg her har fremsat om den økonomiske udvikling i 1957, nødvendigvis har måttet være af meget spredt karakter, og jeg må i øvrigt henvisne til det meget omfattende materiale, der findes i oversigten side 5-35.

Når jeg herefter skal gøre nogle bemærk-

[Økonomiministeren.]

ninger om udsigterne for 1958, der behandles i oversigten side 36-44, vil man sikkert forstå, at den usikkerhed, der præger den internationale konjunkturudvikling, nødvendigvis må medføre, at skønnet over den sandsynlige økonomiske udvikling herhjemme bliver tilsvarende mindre sikkert.

For så vidt angår de ydre forudsætninger for den økonomiske udvikling her i landet i 1958, er der to forhold, som må give anledning til bekymring. Det ene er udviklingen i USA og det andet Vesteuropas muligheder for som i 1953-54 at fortsætte en økonomisk ekspansion til trods for et amerikansk konjunkturtilbageslag.

I USA har der i slutningen af 1957 og i begyndelsen af 1958 udviklet sig et klart økonomisk tilbageslag. Industriproduktionen er faldet med en halv snes procent, og arbejdsløsheden er steget til over 5 millioner arbejdere. Ingen kan naturligvis med nogen sikkerhed spå om, hvorledes udviklingen fremover vil forløbe, men det synes i dag at være en udbredt opfattelse blandt kyndige iagttagere, at der er risiko for, at konjunkturedgangen kan blive både dybtgående og langvarig, såfremt den amerikanske regering ikke snart griber effektivt ind. Inden for den vestlige verden kan næppe noget andet land end USA føre en fuldt ud selvstændig konjunkturpolitik, og det må derfor vække stigende ængstelse, at regeringen i det eneste land, som har mulighed for uden bekymring for sin valutastilling at forøge den økonomiske aktivitet, og som samtidig derigennem kunne tilvejebringe forudsætningerne for, at den øvrige vestlige verden kunne holde det økonomiske fremskridt i gang, hidtil synes lidet beslutsom i sin økonomiske politik på dette område. Jeg kan i denne henseende ganske tiltræde de betragtninger, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen forleden fremsatte under behandlingen af udskrivningsloven.

Det andet usikre punkt i konjunkturbilledet er som nævnt Vesteuropas muligheder for trods et amerikansk konjunkturtilbageslag at fastholde den økonomiske fremgangslinje. Muligheden herfor vil først og fremmest bero på de europæiske landes valutaisituation. Guld- og dollarreserverne uden for USA og Canada er i dag større, end de var ved begyndelsen af det tidligere

amerikanske tilbageslag i 1953, men samtidig er behovet for reserver steget kraftigt som følge af den betydelig større udenrigsomsætning. Hvad der er lige så betydningsfuldt, er, at guld- og dollarreserverne er meget ulige fordelt, således at nogle lande hurtigt kan blive tvunget ind i en deflatorisk politik for at beskytte deres valutalikviditet.

I årsoversigtens afsnit om udsigterne for 1958 har man med henblik på vore hjemlige forhold valgt at basere sine skøn på den forudsætning, at den økonomiske aktivitet i USA vil være faldende et langt stykke ind i 1958, uden at nogen egentlig depression kan få lov til at udvikle sig, samt at den økonomiske aktivitet i Vesteuropa ikke vil gå ned i 1958, men at produktionen vil stige langt svagere end i de to foregående år.

Udsigterne for den udenlandske efterspørgsel efter dansk produktion kan på denne baggrund ikke vurderes særlig lyst. For landbrugets vedkommende må man regne med, at dæmpningen af indkomststigningen i Vesteuropa vil påvirke efterspørgslen efter forædlede landbrugsprodukter, og da der samtidig er udsigt til øget produktion i andre lande, kan det blive vanskeligt at holde stillingen på eksportmarkederne for de traditionelle landbrugseksportvarer. Man må antage, at priserne gennem 1958 vil være lavere end gennemsnitspriserne i 1957, og under disse forudsætninger må man nok vente et fald i eksportindtægterne af de traditionelle landbrugsvarer på et par hundrede millioner kroner. Dette må selvfølgelig tilsige, at der gøres en målbevidst indsats for at fremme afsætningen gennem propagandafremstød og opdyrkning af nye markeder. På den anden side kan der formentlig, bl. a. som følge af lavere priser, påregnes en besparelse i landbrugets indkøb af foderstoffer på omkring 100 mill. kr.

Skibsfartens indtægter vil som følge af de lave fragtrater bliver stærkt formindsket, og selv om udgifterne til bunkring også vil falde, må man regne med, at skibsfartens nettovalutaindtjening vil falde med et par hundrede millioner kroner.

Industrieksporten består af en lang række produkter med vidt forskellige afsætningsforhold. Det er derfor meget vanskeligt at vurdere, hvorledes en situation med svækket økonomisk fremgang i udlandet vil påvirke afsætningen. Man må dog under alle om-

[Økonomiministeren.]

stændigheder regne med stærkt øget konkurrence fra de store industrilande.

Såfremt der som forudsat sker en yderligere svækkelse af den internationale konjunktur i løbet af 1958, må man regne med, at vanskelighederne først vil vise sig for eksporten af maskiner og andre investeringsvarer. Forbrugsvarerne vil formentlig møde relativt bedre afsætningsvilkår, og for en række af de specialiteter, dansk industri har udviklet på eksportmarkederne gennem de senere år, kan man håbe på fortsat eksportforøgelse, forudsat at produktionen kan udvides tilstrækkelig hurtigt. Hvorledes udviklingen vil blive i andet halvår af 1958, er dog højst usikkert.

Hvad angår udsigterne for den indenlandske afsætning, vil jeg først pege på, at der som nævnt ved juniforanstaltningerne blev tilvejebragt fuld dækning for statens finansieringsbehov og dermed grundlag for øget bevægelsesfrihed i pengepolitikken. Forbedringen af valutasituationen har da også siden november 1957 muliggjort en gradvis rentesenkning, således at renten af lange obligationslån efterhånden er faldet med omkring 1 pct. Der er samtidig sket en lempelse af penge- og kreditforholdene i øvrigt. Regeringen har bidraget hertil gennem forslag om lempelse af rentelovens bestemmelser, om øget frihed for forsikringsselskabernes kapitalanbringelse og gennem en fremskyndet frigivelse af den bundne opsparing for selskaber.

Det er vel muligt, at de usikre konjunkturudsigter vil lægge en dæmper på investeringslysten, men alt i alt regner man i årsoversigten med en noget større investering i byerhvervene og med en nedgang i landbrugets investeringer.

Den offentlige bygge- og anlægsvirksomhed er endnu ikke endeligt fastlagt, men vil blive af et noget større omfang end i 1957. Der vil blive påbegyndt boligbyggeri af omtrent samme omfang som i fjor. Rente-faldet siden oktober svarer til en husleje-reduktion på 5 kr. pr. m² for det byggeri, der er privat finansieret, og bl. a. på denne baggrund regnes der med en stigning i byggeriet uden statslån. Da der ved årsskiftet var færre boliger under opførelse end for et år siden, vil investeringen i boligbyggeriet blive en del lavere i første halvår

af 1958 end i den tilsvarende periode forrige år, da vejrforholdene var usædvanlig gunstige.

Alt i alt er der i årsoversigten regnet med, at forskydningerne i den indenlandske og udenlandske efterspørgsel ikke vil medføre væsentlige ændringer i det samlede omfang af byerhvervenes afsætning; derimod vil der kunne ske en del forskydninger mellem de enkelte brancher. Bl. a. fordi byggeriet har haft et langvarigt byggestop, regnes der ikke med nogen mulighed for stigende aktivitet i løbet af forårsmånederne.

Efterhånden som lønforhøjelserne får virkning og de lavere importpriser gør sig gældende, skulle der være mulighed for øget produktion og beskæftigelse, forudsat at der opretholdes nogen stigning i industrieksporten; men herom er det ikke muligt på nuværende tidspunkt at danne sig noget sikkert skøn.

For importen skulle de mulige forskydninger i investering, forbrug og eksport, som jeg her har omtalt, ikke have nogen stor nettovirkning. Nogenlunde uændret økonomisk aktivitet skulle føre til nogenlunde uændret forbrug af importvarer. Med de nuværende prisudsigter må der nærmest regnes med nogen lagernedgang, således at importmængden skulle blive mindre end i 1957, da der fandt en lagerstigning sted. Det kraftige prisfald på råvareimporten vil også i sig selv betyde en besparelse, og alt i alt er der i årsoversigten regnet med en nedgang i importværdien på nogle hundrede millioner kroner.

Nedgangen i valutaindtjeningen skulle herefter kunne opvejes af besparelser på importen. På grund af usikkerheden omkring den internationale konjunkturudvikling kan skønnet om valutastillingen dog næppe formuleres mere præcist, end at der, såfremt udviklingen i hele 1958 forløber i overensstemmelse med udsigten for første halvår, vil være grund til at forvente nogen valutafremgang.

Jeg skal i øvrigt henvise til den sammenfatning af synspunkter, som findes i årsoversigten side 43-44, hvor det også fremhæves, at selv om en endelig opgørelse af den samlede private og offentlige opsparing ikke endnu kan foretages, så fremgår det af alt foreliggende, at opsparingen er steget i det forløbne år.

[Økonomiministeren.]

Hvad angår den i den økonomiske årsoversigt indeholdte redegørelse vedrørende statsfinanserne, der findes side 45-73, skal jeg ikke gå nærmere ind på de statsfinansielle problemer, som henhører under den højtærede finansminister, men kun blandt de mange oplysninger, som oversigten indeholder, fremdrage enkelte.

Som det vil ses af tabellen side 46, regnes der for indeværende finansår med praktisk talt samme overskud på drifts- og anlægsbudgettet som for foregående finansår, nemlig omkring 650 mill. kr. For det kommende finansår, 1958-59, anslås overskuddet til ca. 600 mill. kr., idet der i dette skøn er indeholdt de finansielle virkninger af de indtil nu gennemførte nye love eller fremsatte lovforslag. Skønnet for finansåret 1958-59 udviser endvidere, at nettoudgiften på kapitalbudgettet helt opvejes af overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet, så der ikke for det kommende finansår skulle være noget udækket finansieringsbehov.

Jeg vil endvidere gerne til belysning af statens finansielle status henlede opmærksomheden på tabellen side 72 vedrørende statsgælden samt tabellen side 67 og 68 vedrørende statens udlån og aktiebesiddelse; sammenholder man disse tabeller, der omhandler årene 1953-57, vil man se den bemærkelsesværdige forbedring, der er sket i den finansielle status. I den i 1955 offentliggjorte redegørelse for statsfinanserne findes de tilsvarende tal for alle årene siden krigen. Det viser sig da, at den indenlandske statsgæld, hvori indbefattes statens reguleringskonto i nationalbanken, i de forløbne 12 år er nedbragt fra 8,6 milliard kr. til 7,7 milliard kr. Den udenlandske gæld er i dag lidt større end i 1946, men væksten ligger i de første efterkrigsår, navnlig i året 1950-51, hvor bl. a. devalueringen i 1949 hævede gældens kronebeløb, og hvor staten overtog en betydelig valutagæld. I 1951 var herefter den udenlandske statsgæld på over 2 milliarder kr.; den er siden nedbragt til mellem 1,1 og 1,2 milliard kr. Statens samlede indenlandske og udenlandske gæld indbefattet statens reguleringskonto i nationalbanken var herefter i 1957 8,8 milliard kr. imod 9,5 milliard kr. i 1946. Men samtidig er statens samlede tilgodehavender hidrørende fra

udlån steget fra 900 mill. kr. i 1946 til 5,5 milliard kr. i 1957.

Til vurdering heraf må det dog erindres, at statens udlån, påvirket af den herigenem givne støtte til boligbyggeriet, kun indbringer en forrentning på gennemsnitlig knap 3 pct. Men det ændrer ikke helhedsbilledet, der viser den meget betydelige konsolidering, som har fundet sted i disse år.

Jeg slutter disse betragtninger med at udtale håbet om, at den økonomiske årsoversigt må være folketinget til megen nytte under de overvejelser, tinget står over for vedrørende den finansielle og økonomiske udvikling. Det vil ikke vække forundring hos nogen, at jeg endnu en gang understreger, at oversigten nødvendigvis må være præget af vanskelighederne ved at foretage vurderinger af vilkårene for dansk økonomi og erhvervsliv under den herskende usikkerhed i den internationale konjunkturudvikling. Denne usikkerhed opfordrer både regering og folketing til på det nøjeste at følge den kommende tids skiftende faser i udviklingen, så vi kan være rede til at foretage de ændringer i vore dispositioner, som udviklingen måtte gøre påkrævet.

Formanden: Eksemplarer af den økonomiske årsoversigt er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 5 repræsentanter og 5 stedfortrædere til Det europæiske Råds rådgivende forsamling.

(Jfr. tidenden sp. 3004).

Valgt blev: *Frode Jakobsen* med stedfortræder *Holger Eriksen*, *Per Hækkerup* med stedfortræder *Victor Gram*, *Per Federspiel* med stedfortræder *Heick*, *Ole Bjørn Kraft* med stedfortræder *Bogholm* og *Lannung* med stedfortræder *Kirsten Gloerfelt-Tarp*.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om afholdelse af frivillig offentlig auktion over indenlandske pelsdyrskind.

Valgt blev: *K. Axel Nielsen, Chr. Christiansen, Francke, Andreas Hansen, Waldemar Laursen, Poul Nilsson, Chr. Thomsen, Helge Larsen, Alfred Jørgensen, Heilesen, Henry Christensen, Gideon, Justesen, Helga Pedersen, Ninn-Hansen, Hanne Budtz og Clausen (Olufskjær).*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om brunkullejer.

Valgt blev: *Chr. Thomsen, Bladt, Boye Hansen, Hjortnæs, M. Larsen (Kolding), Poul Nilsson, Peter Ravn, Kirkegaard, Alfred Jørgensen, Harald Nielsen, Foged, Holmberg, Ejner Kristensen, Sønderup, Fanger, Egon Lauritzen og Thestrup.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om den kgl. veterinær- og landbohøjskole.

Valgt blev: *Chr. Thomsen, Alsing Andersen, Poul Hansen (Grenå), Kolbjørn, Th. Mikkelsen, Schrøder, Astrid Skjoldbo, Slipsager, Alfred Jørgensen, Harald Nielsen, Damsgaard, From, Henry Hansen, Sønderup, Niels Ravn, Reedtz-Thott og H. C. Toft.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udskydelse af revision af lov om statens husholdningsråd.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3018).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov for Færøerne om aldersrente og lov for Færøerne om invalideforsikring.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3048).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om en særlig ydelse til enlige mødre.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3051).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.